

A Kormány 2/2020. (I. 13.) Korm. rendelete az olajfogyasztó technológiai rendszerek és ipari gáztárolók műszaki-biztonsági hatósági felügyeletéről

A Kormány az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében eljárva, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A rendelet hatálya

1. § (1) E rendelet hatálya kiterjed a 30 kg/h feletti tüzelőanyag-fogyasztású olaj- és egyéb cseppfolyós tüzelőanyagfogyasztó technológiai rendszerek (a továbbiakban: olajfogyasztó technológiai rendszerek), az 5 m³ vagy annál nagyobb névleges térfogatú, éghető gázok tárolására szolgáló, nyomástartó berendezésnek nem minősülő, ipari, mezőgazdasági vagy szolgáltatási célú tartályos gáztárolók tervezőire, kivitelezőire, tulajdonosaira, üzemeltetőire, felhasználóira, műszaki biztonságára és hatósági felügyeletére.

(2) E rendeletet nem kell alkalmazni:

- a) a bányafelügyelet alá tartozó olajfogyasztó berendezésekre, technológiai rendszerekre,
- b) a földi alatti gáztárolókra, valamint
- c) a berendezés telepítési helyén a szándékolt üzemeltetési körülmények között 0,5 barnál nagyobb túlnyomás alatt álló gáztárolókra.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E rendelet alkalmazásában:

1. *átalakítás*: olyan beavatkozás, amely az olajfogyasztó technológiai rendszerberendezés, a gáztároló eredeti funkciójának, műszaki kialakításának, technológiai paramétereinek a megváltoztatását eredményezi;

2. *egyenértékű műszaki biztonsági szint*: a kor műszaki színvonalának megfelelő, a harmonizált szabványok, honosított harmonizált szabványok, nemzeti szabványok szerinti vagy a tervező által igazolt, eltérő műszaki biztonsági paraméterek, eljárások vagy műszaki megoldások alkalmazásával elért műszaki biztonsági szint;

3. *ellenőrző vizsgálat*: a gáztároló állapotának

a) *szerkezeti vizsgálata*: a gáztároló állapotának időszakos vagy soron kívüli ellenőrzése az üzemeltetési igénybevételeknek való megfelelés megállapítása céljából vagy

b) *tömörésvizsgálata*: az üzemi nyomáson és hőmérsékleten végzett szivárgás-ellenőrző vizsgálat, amelynek célja annak kimutatása, hogy a gáztároló az ellenőrzési nyomáson tömör;

4. *gáztároló*: ipari, mezőgazdasági vagy szolgáltatási célú, nyomástartó edénynek, egyszerű nyomástartó edénynek nem minősülő, éghető töltet befogadására és tárolására tervezett és gyártott berendezés, beleértve a működéshez szükséges berendezések, szerelvények és tartozékaik, valamint csővezetékek összességét;

5. *műszaki biztonsági szabályzat*: a csatlakozóvezetékekre, a felhasználói berendezésekre, a telephelyi vezetékekre, az olajfogyasztó technológiai rendszerekre és a gáztárolókra vonatkozó műszaki biztonsági előírásokról szóló miniszteri rendeletnek az olajfogyasztó technológiák és gáztárolók műszaki biztonsági szabályzatát tartalmazó melléklete szerinti műszaki biztonsági szabályzat;

6. *olajfogyasztó technológiai rendszer*: ipari, mezőgazdasági vagy szolgáltatási eljárásokra tervezett berendezés a tüzelőanyag- és égéslevegő-ellátó rendszerrel, a tűztér-munkatérrel, az égéstermék-elvezetéssel és az irányítástechnikai tartozékokkal együtt, amelyben ipari vagy mezőgazdasági nyersanyag vagy félkész termék, folyékony tüzelőanyag – szénhidrogén-származékok, kőolaj párlatai

(fűtőolaj, tüzelőolaj), megújuló energiaforrásból előállított olaj, növényi és állati eredetű zsírok, élelmiszeripari és gyógyszeripari melléktermékek és hulladékok – eltüzeléséből keletkezett hőenergia, védőgáz hatásának van kitéve.

3. Az olajfogyasztó technológiai rendszerek és a gáztárolók létesítése és üzemeltetése

3. § (1) Az e rendelet hatálya alá tartozó olajfogyasztó technológiai rendszerek, gáztárolók létesítése, üzemeltetése a Budapest Főváros Kormányhivatalának egyes ipari és kereskedelmi ügyekben eljáró hatóságként történő kijelöléséről, valamint a területi mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságokról szóló 365/2016. (XI. 29.) Korm. rendelet 13. § (1) bekezdésében kijelölt műszaki biztonsági hatóság (a továbbiakban: Hatóság) felügyelete alá tartozik.

(2) A Hatóság a műszaki biztonsági felügyelete keretében

a) kérelemre jóváhagyja az olajfogyasztó technológiai rendszerek, valamint a gáztárolók használatbavételét, átalakítás utáni ismételt használatbavételét, vagy dönt az üzemeltetés megtiltásáról,

b) ellenőrzi a rendelet hatálya alá tartozó olajfogyasztó technológiai rendszerek, gáztárolók létesítésére és üzemeltetésére vonatkozó műszaki biztonsági előírások betartását,

c) kivizsgálja a rendelet hatálya alá tartozó olajfogyasztó technológiai rendszerekkel, gáztárolókkal kapcsolatos rendkívüli események bekövetkezésének körülményeit, és a hasonló esetek megelőzése érdekében intézkedik.

(3) A Hatóság a (2) bekezdés b) pontja szerinti ellenőrzés gyakoriságát az olajfogyasztó technológiai rendszer vagy tevékenység vagy a gáztároló veszélyessége alapján határozza meg, és ellenőrzi, hogy a rendelet hatálya alá tartozó olajfogyasztó technológiai rendszerek, gáztárolók és azok üzemeltetése megfelel-e az e rendelet szerint meghozott hatósági döntésben foglaltaknak, valamint a műszaki biztonsági követelményeknek.

(4) Ha a Hatóság az ellenőrzés során az olajfogyasztó technológiai rendszer, a gáztároló további üzemelésre való alkalmatlanságát állapítja meg, vagy az olajfogyasztó technológiai rendszer, gáztároló üzemén kívül helyezésére annak további üzemelésre való alkalmatlansága miatt kerül sor, a Hatóság a használatbavételi jóváhagyást visszavonja, és a berendezés használatát megtiltja.

4. § Az olajfogyasztó technológiai rendszer, a gáztároló kiviteli tervét az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló kormányrendeletben megállapított, a műszaki biztonsági szabályzatban meghatározott szakterületre tervezési jogosultsággal rendelkező olyan tervező készítheti, aki a Magyar Mérnöki Kamara közhiteles hatósági nyilvántartásában szerepel.

5. § (1) Az olajfogyasztó technológiai rendszer műszaki biztonsági használatbavételének és átalakítás utáni ismételt használatbavételének jóváhagyásáról a Hatóság a felhasználó kérelmére dönt, ha a műszaki biztonsági szabályzatban meghatározott követelmények teljesülnek, és a biztonságos üzemelés feltételei fennállnak.

(2) A Hatóság a biztonságos üzemelés feltételeinek meglétét az olajfogyasztó technológiai rendszer kiviteli tervében, valamint a 14. §-ban meghatározott adattartalmú tervezői nyilatkozatban foglaltak alapján vizsgálja.

(3) A Hatóság jóváhagyja az olajfogyasztó technológiai rendszer használatbavételét, ha az (1) és (2) bekezdésben meghatározottak alapján meggyőződött a műszaki biztonsági szabályzatban meghatározott követelmények teljesüléséről és a biztonságos üzemelésre való alkalmasságáról. A Hatóság megtiltja az üzemeltetést, ha a műszaki biztonsági szabályzatban meghatározott követelmények teljesülésében hiányosságot állapít meg, és az olajfogyasztó technológiai rendszer a biztonságos üzemelésre nem alkalmas.

(4) A felhasználó a használatbavétellel kapcsolatban keletkezett dokumentációt, beleértve az időszakos műszaki biztonsági felülvizsgálatok jegyzőkönyveit is, az olajfogyasztó technológiai rendszer egész élettartama alatt megőrzi, és az időszakos műszaki biztonsági felülvizsgálatok során a Hatóság kérésére bemutatja.

6. § A felhasználó az olajfogyasztó technológiai rendszer üzemén kívül helyezését, megszüntetését – annak megtörténtétől számított 30 napon belül – bejelenti a Hatóságnak a következő adattartalommal:

1. üzemeltető neve, címe,
2. üzemelés helye,
3. a bejelentés oka,
4. az olajfogyasztó technológiai rendszer
 - a) fajtája;
 - b) rendeltetése;
 - c) típusa vagy azonosító jele;
 - d) gyártási éve;
 - e) gyári száma;
 - f) legnagyobb hőteljesítménye [kW];
 - g) égőinek száma [db];
 - h) gyártója;
 - i) megfelelőségét igazoló dokumentum kiállítója, azonosító jele, száma;
 - j) égőinek műszaki adatai [mennyiség; gyártó; típus; gyári szám; gyártási év; megengedett legnagyobb hőterhelés];
 - k) égői által használt tüzelőanyag,

5. a felhasználó képviselőjében bejelentést tevő neve, elérhetősége.

7. § (1) A gáztároló műszaki biztonsági használatbavételének és átalakítás utáni ismételt használatbavételének jóváhagyásáról a Hatóság a felhasználó kérelmére dönt, ha a műszaki biztonsági szabályzatban meghatározott követelmények teljesülnek, és a biztonságos üzemelés feltételei fennállnak.

(2) A Hatóság a biztonságos üzemelés feltételeinek meglétét a gáztároló kiviteli tervében, valamint a 14. § szerinti adattartalmú tervezői nyilatkozatban foglaltak alapján vizsgálja.

(3) A Hatóság jóváhagyja a gáztároló használatbavételét, ha az (1) és (2) bekezdésben meghatározottak alapján meggyőződött a műszaki biztonsági szabályzatban meghatározott követelmények teljesüléséről és a biztonságos üzemelésre való alkalmasságáról.

A Hatóság megtiltja az üzemeltetést, ha a műszaki biztonsági szabályzatban meghatározott követelmények teljesülésében hiányosságot állapít meg, és a gáztároló a biztonságos üzemelésre nem alkalmas.

(4) A felhasználó a használatbavételi jóváhagyással kapcsolatban keletkezett dokumentációt, beleértve az időszakos műszaki biztonsági felülvizsgálatok jegyzőkönyveit is, a gáztároló egész élettartama alatt megőrzi, és ellenőrzés során a Hatóság kérésére bemutatja.

8. § A felhasználó a gáztároló üzemén kívül helyezését, megszüntetését – annak megtörténtétől számított 30 napon belül – bejelenti a Hatóságnak a következő adattartalommal:

1. üzemeltető neve, címe,
2. üzemelés helye,
3. a bejelentés oka,

4. a gáztároló

- a) fajtája;
 - b) rendeltetése;
 - c) típusa vagy azonosító jele;
 - d) gyártási éve;
 - e) gyári száma;
 - f) legnagyobb térfogata [m³],
5. a tárolt gáz fajtája,
6. a gáztároló megfelelőségét igazoló dokumentum kiállítója, azonosító jele, száma,
7. a felhasználó képviselőjében bejelentést tevő neve, elérhetősége.

9. § A felhasználó az e rendelet hatálya alá tartozó olajfogyasztó technológiai rendszert, gáztárolót rendeltetésszerű állapotban tartja, rendeltetésszerűen üzemelteti, a szükséges ellenőrzéseket és karbantartásokat a gyártói előírások alapján rendszeresen elvégezteti, a műszaki biztonsági előírásokat betartatja, valamint a Hatóság ellenőrzése során az ellenőrzés feltételeit biztosítja.

10. § (1) A gáztároló biztonságos üzemeltetését lehetővé tevő kezelők létszámát a helyi adottságok figyelembevételével a felhasználó határozza meg és biztosítja.

(2) A gáztárolót üzemeltető felhasználó a gyártó előírásait figyelembe véve üzemeltetési utasítást készít, mely tartalmazza a gáztároló normál üzemmodjára, leállítására, vészleállítására vonatkozó eljárásokat és az esetleg bekövetkező rendkívüli események esetében szükséges teendőket.

(3) A gáztárolóknál időszakos ellenőrző vizsgálatot kell tartani, amely ciklusonként elvégzett belső tisztításból, külső-belső szerkezeti vizsgálatból, valamint tömörségvizsgálatból áll. Az időszakos ellenőrző vizsgálatok ciklusideje – a (5) bekezdésben meghatározott eltérésekkel – belső tisztítás, szerkezeti vizsgálat esetében tíz év, tömörségvizsgálat esetében öt év.

(4) A gáztároló időszakos ellenőrző vizsgálatát az üzemeltető elvégezteti.

(5) A felhasználó a használatbavétellel kapcsolatban keletkezett dokumentációt, beleértve az időszakos műszaki biztonsági felülvizsgálatok jegyzőkönyveit is, a gázfelhasználó technológiai rendszer élettartama alatt megőrzi és a Hatóság kérésére bemutatja.

11. § (1) Az olajfogyasztó technológiai rendszer biztonságos üzemeltetését lehetővé tevő kezelők létszámát a helyi adottságok figyelembevételével a felhasználónak kell meghatároznia és biztosítania.

(2) Az olajfogyasztó technológiai rendszer üzemeltetőjének a gyártó előírásait figyelembe véve üzemeltetési utasítást kell készítenie, mely tartalmazza az olajfogyasztó technológiai rendszer indítására, normál üzemmodjára, leállítására, vészleállítására vonatkozó eljárásokat és az esetleg bekövetkező rendkívüli események esetében szükséges teendőket.

12. § (1) A felhasználó az olajfogyasztó technológiai rendszer berendezésének műszaki biztonsági felülvizsgálatát az üzembe helyezés évét követő első évben és ezt követően ötévente elvégezteti.

(2) A műszaki biztonsági felülvizsgálat során az üzembe helyezéskor hatályos műszaki biztonsági szabályoknak való megfelelést, továbbá a biztonságos üzemeltetést befolyásoló feltételeket kell ellenőrizni.

(3) A műszaki, biztonsági felülvizsgálatról a felülvizsgálatot végző jegyzőkönyvet készít, és annak egy példányát a felhasználónak igazolható módon átadja, egy példányát pedig a Hatóság részére 8 napon belül megküldi. A jegyzőkönyvet a felhasználó a következő felülvizsgálatot követő 30 napig megőrzi.

13. § Az olajfogyasztó technológiai rendszerek és a gáztárolók tekintetében meghatározott műszaki biztonsági követelményektől a tervező eltérhet, ha az általa alkalmazott műszaki megoldás biztosítja az egyenértékű műszaki biztonsági szint elérését.

4. A tervezői nyilatkozat adattartalma

14. § Az 5. § (2) bekezdése, a 7. § (2) bekezdése, valamint a 16. § (3) bekezdés c) pontja szerinti tervezői nyilatkozat a következőket tartalmazza:

- a) a tervező neve;
- b) a tervező elérhetősége;
- c) a tervezett vagy megszüntetendő létesítmény megnevezése és címe;
- d) a nyilatkozat tárgya szerinti munkához tartozó dokumentáció rajzszáma;
- e) a tervezésre vonatkozó jogosultsághoz tartozó névjegyzéki (nyilvántartási) szám;
- f) nyilatkozat arról, hogy a tervezett műszaki megoldás megfelel a vonatkozó jogszabályoknak, továbbá a műszaki biztonsági szabályzatban foglaltaknak, és a tervezett műszaki megoldás biztosítja az élet, az egészség, a környezet és a kulturális örökség védelmét;
- g) a műszaki biztonsági szabályzatban foglaltaktól való eltérés esetén nyilatkozat arról, hogy az alkalmazott megoldás biztonsági szintje egyenértékű biztonsági szintnek minősül;
- h) a szabvány szerinti műszaki megoldástól való eltérés esetén nyilatkozat arról, hogy az alkalmazott megoldás egyenértékű biztonsági szintűnek minősül;
- i) aláírás, keltezés.

5. Záró rendelkezések

15. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 60. napon lép hatályba.

16. § (1) E rendelet hatálybalépése előtt létesített és üzembe helyezett olajfogyasztó technológiai rendszert a felhasználó az e rendelet hatálybalépésétől számított hat hónapon belül bejelenti a Hatóságnak a 6. §-ban meghatározott adattartalommal.

(2) A rendelet hatálybalépése előtt létesített és üzembe helyezett gáztárolót a felhasználó az e rendelet hatálybalépésétől számított hat hónapon belül bejelenti a Hatóságnak a 8. §-ban meghatározott adattartalommal.

(3) A Hatóság az e rendelet hatálybalépése előtt létesített és üzembe helyezett olajfogyasztó technológiai rendszer, gáztároló esetében a biztonságos üzemelés feltételeinek meglétét a következő dokumentumokban foglaltak alapján vizsgálhatja:

- a) műszaki leírás,
- b) megvalósulási terv, valamint
- c) a 14. §-ban meghatározott adattartalmú tervezői nyilatkozat.

17. § Az e rendelet hatálybalépését követően létesült gáztároló esetén az időszakos ellenőrző vizsgálatok ciklusidejét a Hatóság a tárolt közeg tulajdonságaitól és az alkalmazott üzemi állapotfelügyeleti rendszertől függően határozza meg a használatbavételi jóváhagyásban. A ciklusidő nem lehet hosszabb, mint 20 év az első periódusban, 15 év a második periódusban, és 10 év az utánuk következő periódusokban.

Orbán Viktor
s. k., miniszterelnök